

Guide för referenshantering

APA-manual inom Barn- och ungdomsvetenskap

Används inom avdelningarna BUVA samt CBK

David Cardell

Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen
PM: version 2023/3
Barn- och ungdomsvetenskap
Höstterminen 2023
Reference Guide – An APA manual for Child and Youth Studies

Stockholms
universitet

Kort om att referera i och till text

Inom avdelningen för barn- och ungdomsvetenskap (BUVA) och Centrum för barnkulturforskning vid Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen, Stockholms universitet, används ett referenssystem som benämns som ”APA”. Det handlar om ”APA Style” som är ett parentessystem för att ange referenser. Genom denna guide får du vägledning till hur ”APA Style” används och blir viktig att tillämpa på ett riktigt sätt inom de kurser du läser vid institutionen. Kanske är det utmanande att förstå till en början, men när du väl kommit igång med att använda detta kommer du efter en tid att förstå mer av logiken. Referenssystemet används inom olika uppgifter inom grundutbildning, på avancerad nivå, samt av doktorander. Notera att denna guide inte ger någon vägledning kring värdering av olika källor, även om några alternativ nämns nedan. Att APA-systemet låter dig utforma en referens till en bok – vilken som helst – eller till ett filmklipp på *YouTube* innebär i sig inte att alla källor ska värderas på samma sätt.

Då denna guide revideras 2023 ser utformningen av referenser enligt APA annorlunda ut än bakåt i tiden (det finns äldre guider till referenshantering genom bl.a. APA som inte längre används). Den centrala skriften är i dagsläget:

American Psychological Association. (2020). *Publication manual of the American Psychological Association* (7:e uppl.). <https://doi.org/10.1037/0000165-000>

Referensen ovan hänvisar till en manual/bok som publicerats av en amerikansk organisation som har stort inflytande på bland annat referenshantering. Hur referenser till olika typer av källor som förekommer i olika medier (böcker, på webben, m.m.) är exempel på vad denna manual innehåller. Sådana referensexempel finns också på webben (t.ex. genom: <https://apastyle.apa.org/>). Den publicerade vägledningen ger riktlinjer och ”format” för hur vetenskapliga texter skrivs och utformas. Om du är osäker på en udda form av referens ger denna manual en lång rad av detaljerade riktlinjer. Den finns bland annat tillgänglig via universitetsbiblioteket. Notera att det är viktigt att det är rätt ”edition” i form av den sjunde som kom ut 2020 som du tar del av. För att underlätta ert arbete finns det även en svensk lathund som räcker gott i de flesta fall – mer om den nedan. Ett par konkreta exempel ges här som illustration, utifrån återkommande frågor om referenser till läroplaner och myndighetstexter¹:

- *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*. (2022). Skolverket.
- SOU 2015:70. Högre utbildning under tjugo år: Betänkande av Utredningen om högskolans utbildningsutbud. Fritzes offentliga publikationer.

Det är inte ovanligt att studier på grundnivå inleds med en föreläsning eller pass där lärare introducerar referenssystem och tillhörande frågor om formalia och vetenskaplig noggrannhet. Vid handledning ställer studenter också regelbundet frågor om hur en referens ska utformas. Vid BUVA eller kurser inom andra avdelningar kan du kort få höra att du ska ”följa APA” i en uppgift som du ska skriva, eller att du ska göra detta men exempelvis också ange sidnummer. Det senare är en kompletterande instruktion som kan avse att även referat och summeringar av tidigare forskning ska ange *från var* i en text som något hämtats. Att ange sidnummer eller inte göra detta är något som hanteras inom

¹ I APA-lathunden vid Göteborgs universitet ges förklarande texter om att referera dokument från Skolverket, och vad det kan innebära för arbete och bedömningar av dokumenttyper i förhållande till riktlinjer inom APA (se: https://gupea.ub.gu.se/bitstream/handle/2077/40505/APA7_VT23.pdf?sequence=38&isAllowed=y)

referenssystem, liksom hur författares namn skrivs fram, jämte information om publiceringskanal och förlagsort. Om det finns kompletterande information ska denna kommuniceras tydligt av ansvariga lärare.

I arbetet med referenser är det viktigt att vara noggrann med detaljer. Detta eftersom att referenssystem är *system* som grundar sig i en *standard*. Att ”nästan” göra rätt kan därför i en strikt och riktig bedömning betraktas som något som faktiskt är fel. Det handlar om att följa den logik för helhet samt detaljer som systemet inbegriper. Att detta inte är en helt enkel sak som görs under kort tid eller tidspress kan framgå av att referenshantering kräver *noggrannhet* samt att du som student söker reda på korrekt information och kontrollerar denna. Vikten av att referera olika saker på ett korrekt sätt enligt rätt riktlinjer kan exemplifieras av denna manuals längd: i dagsläget innefattar den flera hundra sidor om hur referenser utformas inom vetenskapligt skrivande. APA-manualen är inte heller den enda skriften som ger vägledning till studenter och forskare. Speciallitteratur som beskriver hur kvalitativt orienterade forskare ska arbeta med detta system förekommer, liksom anpassade instruktioner som kompletterar eller i delar förändrar APA-stilen kan förekomma. Det finns också studier som undersöker tillämpningen av systemet i relation till olika vetenskapliga traditioner och arbetsätt.

Frånsteg från APA-riktlinjer inom BUVA och CBK sker på följande två sätt:

- Webbadresser och så kallade DOI”digital object identifier”. I studentarbeten och litteraturlistor inom CBK och BUVA ingår inte denna information (om inte kursspecifika krav meddelats). I referensen ovan till *Publication manual of the American Psychological Association* finns DOI angivet genom länk (som exempel på hur DOI anges).
- Sidnummer vid referat i studenters uppgifter och examinationer. Specificera genom angivelse av sidnummer tydligt var du hämtat information ifrån, även då det ej handlar om citat. Detta innebär ett frånsteg från hur APA används i andra sammanhang, som alltså gäller kurser inom BUVA och CBK (om det inte meddelas andra kursspecifika instruktioner). Detta avsteg gäller från HT23 och framåt.

Som student behöver du själv vara noggrann i din hantering av referenser. Denna hantering är ingen annans ansvar. Samtidigt finns hjälp och resurser i form av databaser som erbjuder funktioner för att ”ladda ned” en referens. Se exempelvis citattecknet i *Google Scholar* som ger dig en snabb tillgång till en referens – som kan kopieras och föras in i referenslistan. Notera att detta endast är en del i vad referenshantering innebär – till detta kommer att sortera referenser, att granska att de är korrekta (då databaser kan innehålla fel i referenser i förhållande till en faktisk publikation), samt att skriva fram referenser på olika sätt i löpande text. För det senare finns en rad olika sätt att skriva på, vilket bland annat bibliotekarierna samt institutionens lärare arbetar med att beskriva inom ramen för undervisning. Men startpunkten för att arbeta med och utforma referenser är inte att fråga någon annan som ska berätta, utan att själv ta del av riktlinjer och exempel som ger vägledning för arbetet – exempelvis att skriva en inlämningsuppgift eller en större uppsats.

Vid Stockholms universitetsbibliotek finns flera tillgängliga stödmaterial i videoformat som kan hjälpa dig med vetenskapligt skrivande, inklusive referenshantering. På bibliotekets webbplats beskrivs också arbetet med programvara som kan underlätta referenshanteringen. Du hittar nämnda stödmaterial genom att klicka på fliken ”Guider” som finns via länken: <https://www.su.se/biblioteket/>

Skövdeguiden: vägledning till APA på Svenska

Syftet med den guide som du nu läser är inte att ge en komplett eller i sig fristående och tillräcklig illustration av hur referenssystem används eller skillnader gentemot andra system som förekommer (t.ex. Harvard, Oxford, m.m.).

BUVA samt CBK hänvisar från HT2020 och framåt till en lathund för APA-systemet som finns tillgänglig via Biblioteket vid Högskolan i Skövde. Denna lathund ger vägledning till hur referenser utformas och visar på exempel – som kan vara lättare att ta till sig än den ovan nämnda manualen som är skriven på engelska.

Vid Högskolan i Skövde finns lathundar/guider till olika utgåvor av ovan nämnda manual. Den som vi hänvisar till i detta dokument är den som avser APA-manualen i dess sjunde utgåva.

När du söker efter lathunden för APA ska du utgå från denna publikation, som uppdaterats och blivit alltmer omfattande över tid – med en rad illustrativa exempel på referenser, som bokkapitel och läroplan:

- ”Vägledning i referensskrivning enligt APA-manualen (Högskolan i Skövde) - baserad på 7th ed. (pdf)”, tillgänglig via: <https://www.his.se/biblioteket/skriva-och-referera/referera-kallor/>

Som läsare kan du notera att innehållsförteckningen ger en överblick gällande referenshantering och visar på exempel kring hur exempelvis *YouTube*-film ska refereras. Denna ”Vägledning i referensskrivning enligt APA-manualen” är alltså viktig för arbetet med olika referenser och därmed för dig som student vid BUVA och CBK.

I grund och botten är den officiella och engelskspråkiga manualen styrande för utformning av referenser och skrivande. Lathunden från Högskolan i Skövde visar på relevanta översättningar för skrivuppgifter på svenska. De kan användas tillsammans. I de flesta uppgifter kommer du långt med den kortfattade svenskspråkiga lathunden.

Lycka till i dina fortsatta studier och med referenshanteringen!

Stockholms universitet/Stockholm University
SE-106 91 Stockholm
Telefon/Phone: 08 – 16 20 00
www.su.se

**Stockholms
universitet**